

Wprowadzenie do automatyki

Sprawozdanie z laboratorium nr 6

Temat zajęć: „Modelowanie obiektu sterownika”

Data laboratorium: 22.05.2024

Wykonawca: Kamil Borkowski 83374

Grupa: WCY22IY1S1

Prowadzący zajęcia: mgr inż. Małgorzata
Rudnicka

Treść zadania:

Rozpatrywany jest układ dwóch zbiorników wody ze swobodnym odpływem (model liniowy układu). Strumień wody $q(t)$ wpływający do pierwszego zbiornika stanowi wymuszenie. Stan układu określają poziomy wody w obu zbiornikach.

Oznaczmy: $x_1(t)$ - poziom wody w pierwszym zbiorniku, $x_2(t)$ - poziom wody w drugim zbiorniku. Interesującą nas wielkością wyjściową jest poziom wody w drugim zbiorniku.

1. Dane:

Wariant 14

$$C_1 = 10 \text{ [m}^2\text{]} \quad C_2 = 5 \text{ [m}^2\text{]} \quad R_1 = 1 \text{ [1/m}^2\text{]} \quad R_2 = 2 \text{ [1/m}^2\text{]}$$

2. Postać równania stanu i równania wyjścia modelu dwóch zbiorników:

Zlinearyzowane **równanie stanu** ma postać:

$$\begin{aligned}\dot{x}_1(t) &= -\frac{1}{R_1 C_1} x_1(t) + \frac{1}{R_1 C_1} x_2(t) + \frac{1}{C_1} u(t) \\ \dot{x}_2(t) &= \frac{1}{R_1 C_2} x_1(t) + \left(-\frac{1}{R_1 C_2} - \frac{1}{R_2 C_2}\right) x_2(t)\end{aligned}$$

gdzie:

C_i - pole powierzchni lustra wody i - tego zbiornika,

R_i - współczynnik charakteryzujący opory przepływu przez otwór odpływowy i - tego zbiornika

Jako sygnał wyjściowy przyjęliśmy poziom wody w zbiorniku nr 2, co odpowiada następującemu równaniu wyjścia:

$$y(t) = x_2(t)$$

Równanie stanu (dowolnego, liniowego układu) zapisujemy jako:

$$\dot{x}(t) = Ax(t) + Bu(t)$$

gdzie: $x(t)$ - wektor stanu,

$u(t)$ - wektor wymuszenia,

A - macierz systemu,

B - macierz wejścia, określająca wpływ wymuszenia na proces zmian wektora stanu,

równanie wyjścia przedstawia poniższa zależność:

$$y(t) = Cx(t) + Du(t)$$

gdzie: $y(t)$ - wektor wyjścia,

C - macierz wyjścia, tzn. macierz określająca sposób obserwacji wektora stanu,

D - macierz przenoszenia, tzn. macierz określająca wpływ wymuszenia na wektor wyjścia.

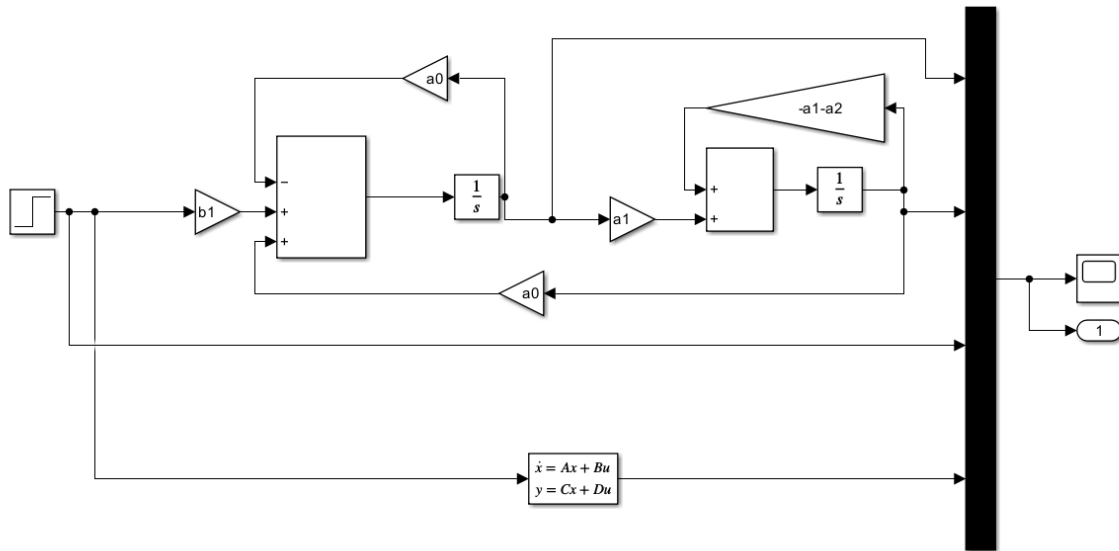
Dla modelowanego układu dwóch zbiorników ostateczna postać zlinearyzowanego **równania stanu** (w Matlabie-Simulinku - State-Space model) jest następująca:

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1(t) \\ \dot{x}_2(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{R_1 C_1} & \frac{1}{R_1 C_1} \\ \frac{1}{R_1 C_2} & -\frac{1}{R_1 C_2} - \frac{1}{R_2 C_2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \frac{1}{C_1} \\ 0 \end{bmatrix} u(t)$$

równania wyjścia:

$$y(t) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix} u(t)$$

3. Implementacja modelu badanego układu w środowisku Matlab - Simulink:

4. Wydruki wykorzystanych skryptów środowiska Matlab:

```
%Kamil Borkowski WCY22IY1S1 22.05.2024
```

```
%wariant 14
```

```
%dane:
```

```
%C1 = 10
```

```
%C2 = 5
```

```
%R1 = 1
```

```
%R2 = 2
```

```
C1 = 10
```

```
C2 = 5
```

```
R1 = 1
```

```
R2 = 2
```

```
a0=1/(R1 *C1)
```

```
a1=1/(R1*C2)
```

```
a2=1/(R2*C2)
```

```
b1=1/C1
```

```
A=[-a0 a0; a1 -a1-a2]
```

```
B=[b1; 0]
```

```
C=[0 1]
```

```
D=[0]
```

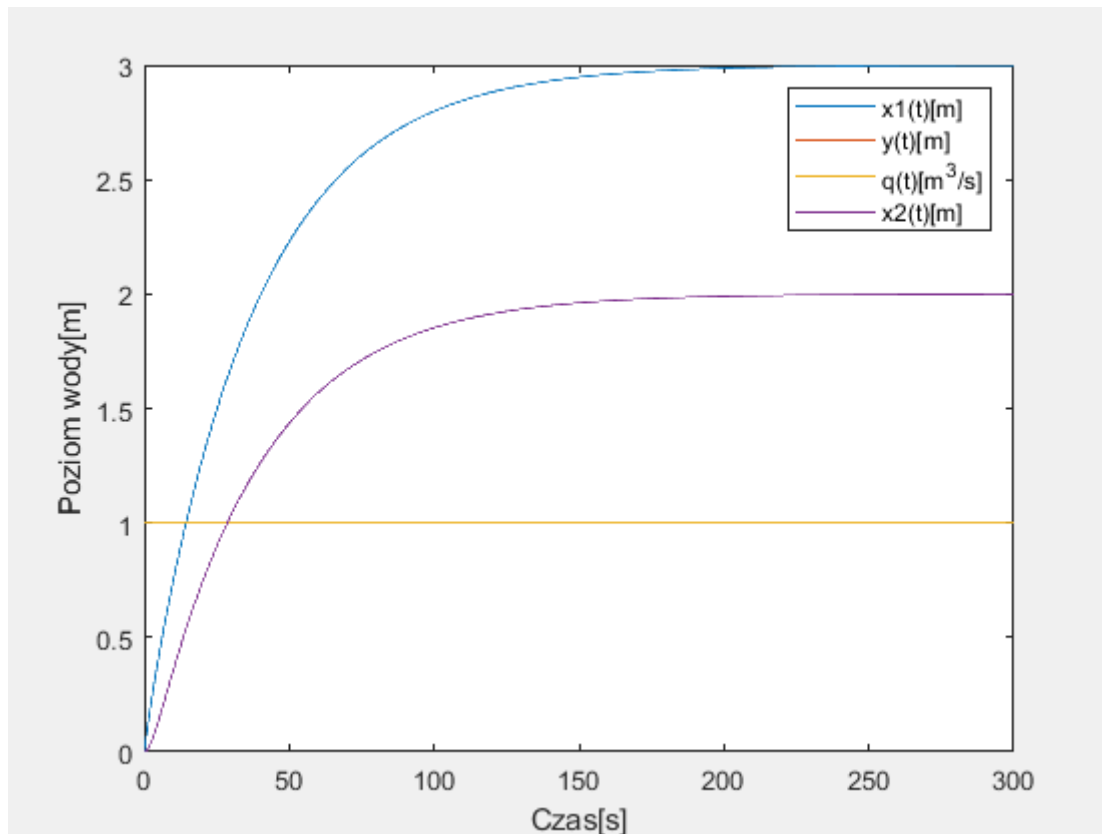
```
plot(tout, yout)
```

```
legend('x1(t)[m]', 'y(t)[m]', 'q(t)[m^3/s]', 'x2(t)[m]');
```

```
ylabel("Poziom wody[m]")
```

```
xlabel("Czas[s]")
```

5. Wykresy z punktu 10 zadania laboratoryjnego:

6. Odczytane z wykresu poziomy wody w zbiornikach w stanie równowagi:

Poziom wody zbiornika pierwszego w stanie równowagi: 3 [m]

Poziom wody zbiornika drugiego w stanie równowagi: 2.5 [m]

7. Wyznaczony analitycznie punkt równowagi:

Wzór:

$$\dot{x}_1(t) = -\frac{1}{R_1 C_1} x_1(t) + \frac{1}{R_1 C_1} x_2(t) + \frac{1}{C_1} u(t)$$
$$\dot{x}_2(t) = \frac{1}{R_1 C_2} x_1(t) + \left(-\frac{1}{R_1 C_2} - \frac{1}{R_2 C_2} \right) x_2(t)$$

Równanie po podstawieniu C1, C2, R1, R2, u(t), $\dot{x}_1(t)$, $\dot{x}_2(t)$:

$$0 = -\frac{1}{1 * 10} x_1(t) + \frac{1}{1 * 10} x_2(t) + \frac{1}{10} * 1$$

$$0 = \frac{1}{1 * 5} x_1(t) + \left(-\frac{1}{1 * 5} - \frac{1}{2 * 5} \right) x_2(t)$$

Obliczamy

$$0 = -\frac{1}{10} x_1(t) + \frac{1}{10} x_2(t) + \frac{1}{10}$$

$$0 = \frac{1}{5} x_1(t) - \frac{3}{10} x_2(t)$$

W drugim równaniu wyznaczamy $x_1(t)$ i podstawiamy je do pierwszego równania

$$0 = -\frac{3}{10} x_2(t) + \frac{2}{10} x_2(t) + \frac{2}{10}$$

$$\frac{2}{10} x_1(t) = \frac{3}{10} x_2(t)$$

Wyliczamy wartość $x_2(t)$ w pierwszym równaniu i podstawiamy je pod drugie równanie

$$\frac{1}{10} x_2(t) = \frac{2}{10}$$

$$\frac{2}{10} x_1(t) = \frac{3}{10} * \frac{20}{10}$$

Wyznaczamy całkowite wartości obu $x(t)$

$$x_2(t) = 2 \text{ [m]}$$

$$x_1(t) = 3 \text{ [m]}$$

8. Analiza otrzymanych wyników:

Wyliczone wartości dla $x_1(t)$ oraz $x_2(t)$ są zgodne z odpowiadającymi im wartościami w stanie równowagi z wykresu uzyskanego z programu Matlab – Simulink, co wskazuje na poprawne wykonanie ćwiczenia.